

Årsrapport for 2021 til nasjonalparkstyret i Jotunheimen og Utladalen frå SNO

Glittertind, 2452 moh
foto: Eilev Hellekveen

Feltmannskap

- **SNO Lokalt: Rigmor Solem**
- **Tenestekjøp oppsyn og tiltak:**
Lom fjellstyre, Vågå fjellstyre, Årdal fjellstyre
og Vestre Slidre fjellstyre
Totalt kr 710 000
- **Tenestekjøp skjøtsel:**
Ketil Gutubø (øvre Utladalen),
Storådalen beitelag (Gjendebu),
Stiftinga Utladalen Naturhus (Utladalen)
og Thomas Aslaksby (innleige av geit Gjendebu):
Totalt kr 640 000

Kavlelegging ved Gjende, foto: Vidar Rugsveen

Kontroll, tilsyn og informasjon

- Kontroll med dispensasjoner
- Kontroll med ferdsel
- Forsøpling og ureining
- Fauna
- Vegetasjonsslitasje og erosjon

Restar etter meteorologisk installasjon på Fannaråken, Foto: Rigmor Solem

Dispensasjonar

- Motorferdsel (inkl droner og elsykkel)
- Arrangement (løp, konsertar o.l.) Også i år mindre av alt
- Tiltak ved turisthyttene

Besseggenløpet, Foto: fjelloppsynet i Vågå

Avvik

- Motorferdsel: 1 avvik meldt til nasjonalpark-forvaltningen vedk brot på vilkår i dispensasjon for bruk av helikopter i Uladalen.
- Eلسykkel på Vettisvegen er forbode. Vegledning til enkelte brukarar om forbodet.

Arkivfoto, foto: Rigmor Solem

Forsøpling og ureining

- Ved raste- og leirplassar
- Ved turisthyttene. Rapport sendt np forvaltningen vedk ein god del avfall ved Fannaråkhytta. DNT Oslo og Omegn har starta opprydding.
- Langs stiane (sigarettneitar, snusposar, våtserviettar og hundeposar)
- Villvardar

Ferdsel og terrengslitasje er konsentrert – auka slitasje på stiane nord for Gjende

Leirplass ved Gjendebu, Foto:
Rigmor Solem

Villsti ved Gjendesheim,
foto: Vidar Rugsveen

Jostigen, Foto: Knut Øyjordet

Oppfølgingspunkt stislitasje og erosjon

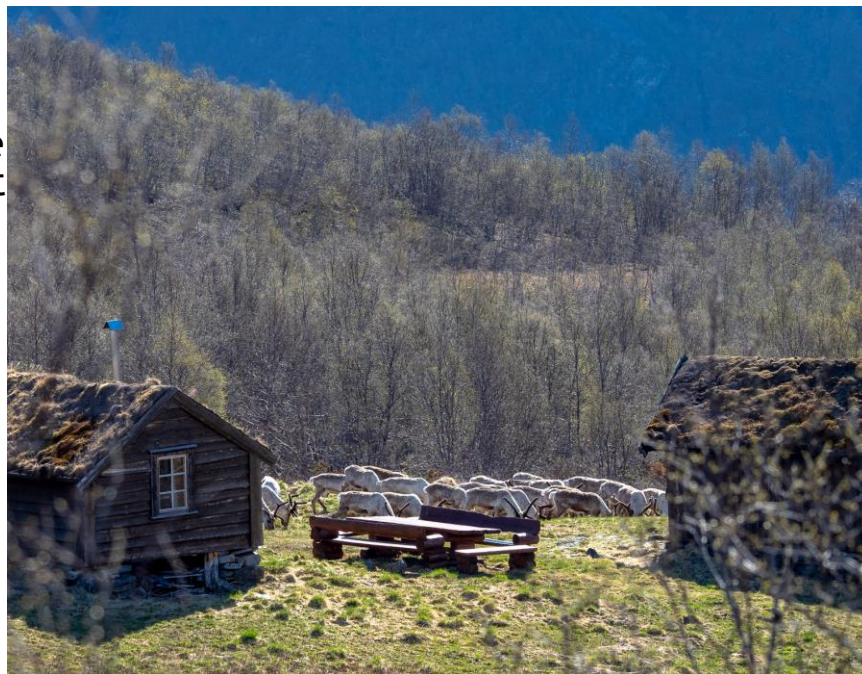
- Synfaring tidleg neste sommar saman med DNT Oslo og Omegn på stiane nord for Gjende.
- Arbeide vidare med stenging av det nedlagte stifaret ved Bessvatnet etter omlegging.

Kanalisering av stien i Visdalen,
foto: Eilev Hellekveen

Villreinen i Vest-Jotunheimen

- Flokken heldt seg på vinterbeite mellom Fardalen og Gravidalen i Årdal heile vinteren. Eit område som er mykje rolegare for reinen enn nordsida av Hurrungane, mot Fannaråken og Sognefjellet.
- Fostringsflokken trakk utover halvøya første halvdel av april. Dei vaksne bukkane vart att austpå heile sommaren.
- Totalteljing 23. juni (NINA): 59 kalvar, 47 vaksne bukkar, 152 simle/ungdyr:
I alt 258 dyr
- Vedtak om uttak av 10 vaksne bukkar gjennom ordinær jakt (CWD tiltak).

Bukkar ved sela i Gravidalen 29. mai,
Foto: Lars Østbye Hemsing

Jervsporing

Sporing i februar - mai
Ingen sporfunn i Vang
Størst sporaktivitet nord og aust i
Jotunheimen
Liten aktivitet i Vest- Jotunheimen.
Ingen jervar teke ut i verneområda i
Jotunheimen sist vinter.

Fugleliv

- Ingen hekking påvist i kongeørnrevira i Knutshø og Utladalen, men jamnleg observasjonar av kongeørn i Utladalen
- Fleire observasjonar av tårnfalk, fjellvåk og jaktfalk
- Rypebestanden framleis låg utover sommaren, sjølv om det var bra med stamfugl om vinteren.

Fjellrype

Anna dyreliv

- Hjort, elg og rådyr registrert på viltkamera som Vågå fjellstyre hadde oppe på sørsida av Gjende sist vinter.
- I Utladalen er det normalt godt med hjort og elg. Men sist haust var det sett mindre av både hjort og elg i området ikring Vettismorki. Ein årsak kan vere den spesielle varme sommaren og dårlegare beiteforhold.

Informasjon og veiledning

«Politikameratane i Årdal» 200 elevar - 8 dagar i juni

Studentar frå naturbasert reiseliv, NMBU i september

Forvaltningstiltak

- Stitiltak
- Skjøtsel
- Ferdselstellarar
- Informasjonstavler

Helikoptertransport av sherpaer og utstyr, tur - retur oppdrag ved Bessvatnet, Foto: Rigmor Solem

Løveskilt, droneskilt og andre skilt

Droneskilt montert som underskilt ved følgende stier og verneområdegrenser:

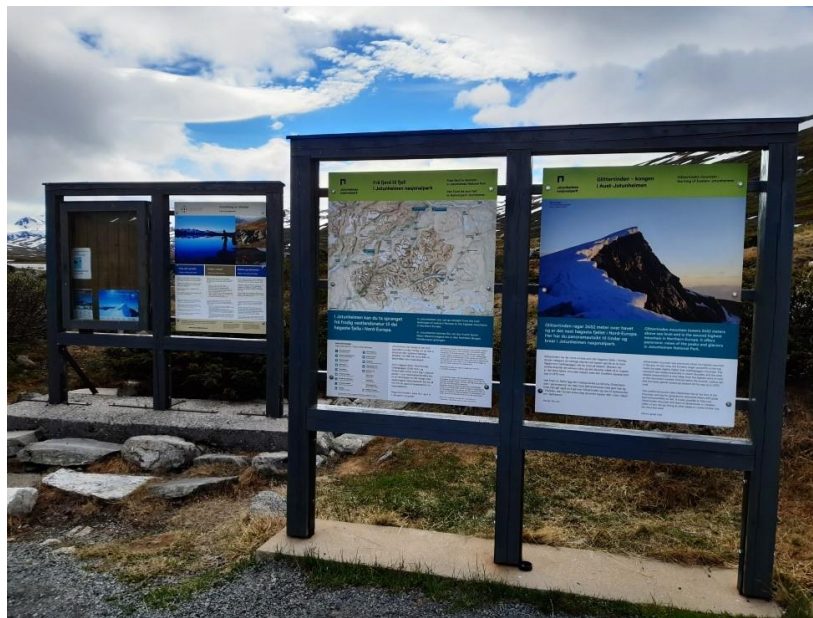
- Juvasshytta - Galdhøpiggen
- Spiterstulen - Galdhøpiggen
- Bommen ved Veodalen
- Knutshø
- Vesløyfti
- Bessvassosen
- Utladalen ved Skåri
- Koldedalen
- Ved Tindeklubbhytta i Skagastølsdalen
- Stien til Fannaråken frå vest
- Stien til Utladalen frå Helgedalen

Foto: Erik Myrum

Skilt, grensemerke og andre installasjonar

Utedoen i Veodalen fekk eit nytt strøk med beis i sommar. Foto: Eilev Hellekveen

Nye tavler og infoplakater ved bommen i Veodalen. Foto: Eilev Hellekveen

Restaurering av stiar og kanalisering

- Stien Vetti - Vettismorki
- Stien i Visdalen til Galdhøpiggen
- Stien ved Bessvatnet
- Stien opp til Sjugurdstind
- Stien langs Gjende

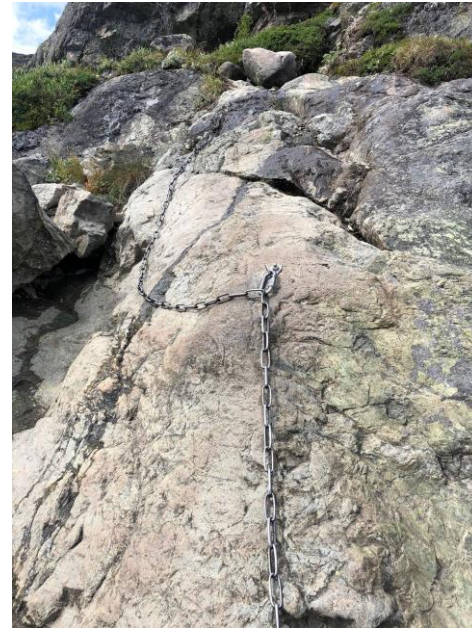
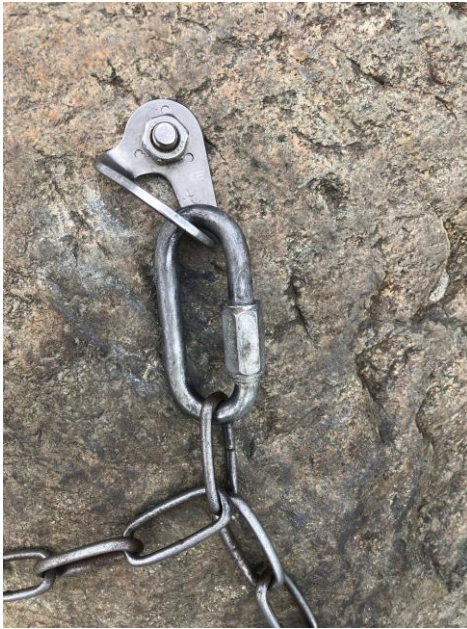
Foto:
Eilev Hellekveen,
Vidar Rugsveen og
Erik Myrum

Stiomlegging ved Bessvatnet i september – muring med stor stein utført av Sherpaer

Muring ved bessvatnet, Foto:Sona Sherpa

Sikringstiltak i Veslløyfti – reparasjon av feste

Utskifting av feste for kjetting, foto: Vidar Rugsveen

Ferdselsteljing – Eco Counter

- Besseggenstien ved Veslløyfti:
Total 05.06 - 13.10: 36106
02.09.2020: 37171
- Visdalen mot Galdhøpiggen:
Total: 05.06 - 13.10: 22067
02.09.2020: 26563
- Vetti - Vettismorki:
Total 23.04. - 08.09: 6911
- Knutshø:
Total 05.06. - 13.10: 13277
05.10. 2020: 11932
- Helgedalen før stidelet mellom Fannaråken og Utladalen:
Total: 24.06 - 12.10: 21094
04.07. - 05.10. 2020: 8677

Oppsetjing ved Vetti 23. 04. 2021,
foto: Rigmor Solem

Skjøtsel av kulturlandskap i Utladalen

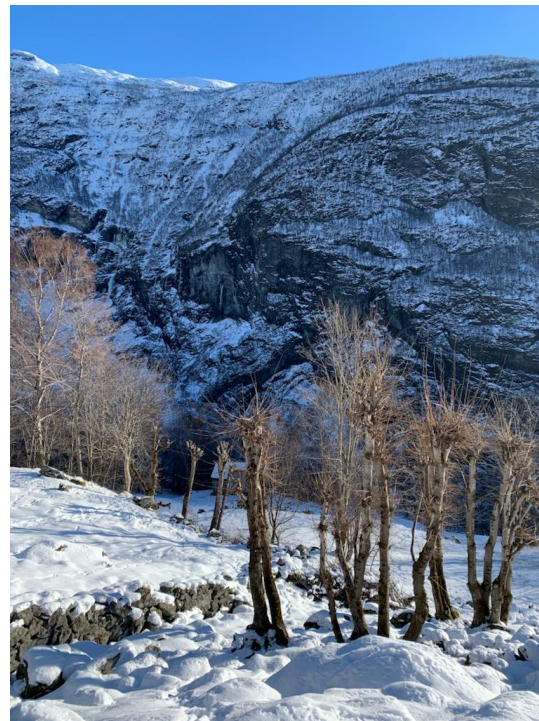
Sau på veg ned frå beite i Avdalen, foto: Johannes Skahjem

- Skjøtsel av styvingstre i Utladalen
- Styrt beite (sau og hest)
- Slått av eng og beitepuss
- Slått i og ikring alle tun
- Hogst og krattrydding

Skjøtsel av haustingsskog (alm) i Avdalen, Hedlerli og Høljabakken i februar

Foto: Johannes Skahjem

Skjøtsel i Vetti og Skåri – mesteparten av graset vart hesja og foret kom til nytte

Foto: Johannes Skahjem

Skjøtsel ved Vormeli i august

Foto: Johannes Skahjem

MILJØ-
DIREKTORATET

STATENS
NATUROPPSYN

Skjøtsel på den gamle stølsvollen ved Skogadalsbøen, krattrydding og slått

Foto: Kjetil Gutubø

Skjøtsel ved Gjendebu- einerydding og hogst

Foto: Eilev Hellekveen

Skjøtsel av kulturlandskapet ved Gjendebu

Slåttedugnad ved Gjendebu 13. - 15. august, Foto: Rigmor Solem

Styrt beite med storfe og kje ved Gjendebu

Styrt beite med storfe og kje ved Gjendebu, foto: Rigmor Solem

Avdalen by night

MILJØ-
DIREKTORATET

STATENS
NATUROPPSYN

[Naturoppsyn.no](https://www.naturoppsyn.no)